

Svenska Rottweilerklubben

Rasklubb inom Svenska Brukshundklubben

DNA-tester i avelsarbetet – vad gäller och vad finns?

Intresset för genetiska tester har ökat kraftigt de senaste åren. Fler uppfödare, hanhundsägare och valpköpare använder DNA-testning som ett verktyg i planering och urval. Men vad säger egentligen SKK om dessa tester – och vad är skillnaden mellan olika laboratorier? Här reder vi ut grunderna och jämför två av de vanligaste alternativen: Embark och Laboklin.

SKK:s grundregler kring DNA-testning

SKK tillåter och uppmuntrar DNA-testning, men med vissa tydliga ramar:

Godkända tester och laboratorier

För att ett DNA-testresultat ska kunna registreras i SKKs system (Hunddata/Avelsdata) måste både testet och laboratoriet vara godkända av SKK. Det gäller till exempel JLPP, NAD och LEMP från laboratorier som Laboklin, Genoscoper och andra.

OBS! Resultat från Embark är idag inte godkända för officiell registrering i SKK:s system, men kan vara informativa.

Avel med bärare är tillåten

SKK:s hållning är att bärare av recessiva sjukdomsanlag får användas i avel, så länge de paras med en fri individ. Det är ett viktigt verktyg för att undvika att begränsa den genetiska variationen i rasen.

DNA-test ersätter inte veterinär diagnos

Enligt SKKs grundregler (§18) får DNA-test inte ersätta en veterinärmedicinsk diagnos när sådan krävs.

Ansvar för korrekt information

Som uppfödare förväntas du ha kunskap om de tester du använder, kunna förklara resultaten och inte vilseleda valpköpare.

Svenska Rottweilerklubben

Rasklubb inom Svenska Brukshundklubben

Embark vs Laboklin – vad är skillnaden?

Aspekt	Embark	Laboklin
Plats	USA	Tyskland/Sverige
Testtyp	Helgenomprofilering (SNP-array) + sjukdomsanlag	Enskilda, riktade DNA-tester
Provtagningssätt	Kindsvabb – testkitet skickas hem och tas enkelt själv. Tydliga instruktioner medföljer	Blodprov eller kindsvabb – beroende på vilket test du beställer. Blodprov tas av veterinär och krävs för vissa officiella resultat.
Omfattning	Mycket bred: sjukdomar, släktskap, inavel, fysisk egenskap m.m.	Begränsad till beställda tester (t.ex. JLPP)
Pris	ca 2000–2500 kr	ca 600–1500 kr
Godkänt av SKK?	Nej (informativt, ej officiellt)	Ja, flera tester
Rapportering	Digital portal, släkträd, COI, genetisk diversitet	PDF-rapport med tydliga besked
För rottweiler	JLPP, NAD, LEMP ingår	JLPP, NAD, LEMP testas separat (SKK-godkänt)

När passar vilket test?

Syfte

- Du vill följa SKK:s avelskrav
- Du vill få helhetsbild: släktskap, inavel, diversitet
- Du vill kolla JLPP/NAD/LEMP status
- Du vill bidra till långsiktig avelsstrategi

Rekommendation

Laboklin

Embark

Laboklin – officiellt, billigare

Embark – särskilt om flera uppfödare använder det

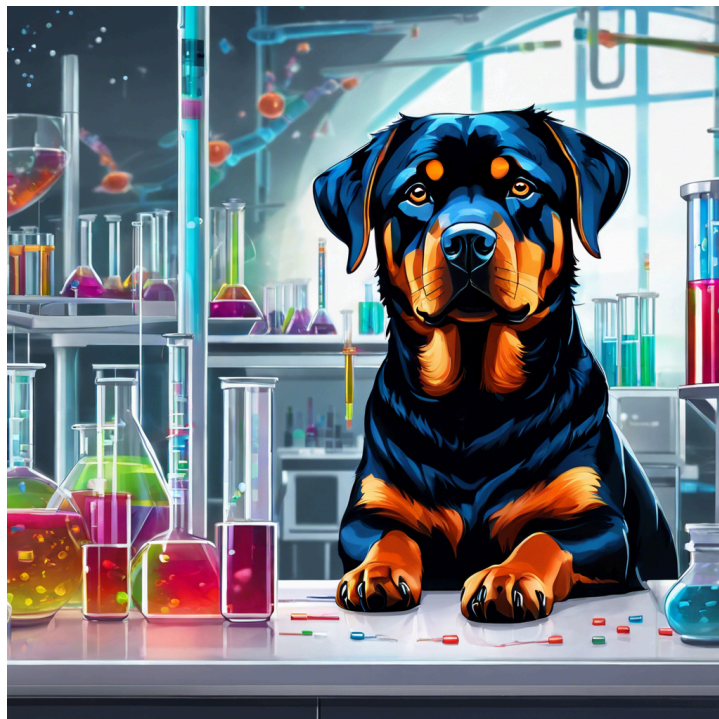

Svenska Rottweilerklubben

Rasklubb inom Svenska Brukshundklubben

Tips till dig som uppfödare eller hanhundsägare

- Informera tydligt om vad dina DNA-testresultat betyder – särskilt om de kommer från icke SKK-godkända källor.
- Normalisera användandet av bärare i avel när det sker kontrollerat.
- Samla information i t.ex. Lathunden om vilka individer som gjort Embark, för bättre överblick.
- Använd faktarutor för att sprida kunskap:
 - "Vad riskerar vi om vi parar två bärare?"
 - "Vad händer om vi slutar testa helt?"
- Var öppen och dela med dig – lär av varandra och skapa trygghet i samtalen.

**Svenska
Rottweilerklubben**
Rasklubb inom Svenska Brukshundklubben

Så här går ni tillväga för att beställa flera DNA-testkit via Embark

1. Samla ihop beställarna

Börja med att räkna hur många testkit ni vill köpa. Embark erbjuder ofta mängdrabatt vid fler än 2 testkit – och ännu bättre priser vid 5, 10 eller fler.

2. Skapa ett konto på Embark

En person (t.ex. en uppfödare eller samordnare) skapar ett konto på www.embarkvet.com och samlar beställningen därifrån. Ni kan sedan registrera varje test på respektive hund/ägare när kiten anlänt.

3. Kontakta Embark för rabattkod

Embark har ibland rabattkampanjer (t.ex. vid helger eller rasrelaterade kampanjer), men det går också att:

Maila deras support (support@embarkvet.com)

Förklara att ni är ett nätverk av uppfödare inom en rasklubb som vill köpa X antal kit

Be om en bulk discount code

De brukar svara snabbt och ofta erbjuda rabatt om ni är minst 5–10 personer.

4. Placera beställningen

Beställ via deras webbplats med rabattkoden. Alla kit skickas ofta till samma adress, så ni kan sedan dela ut dem själva.

5. Aktivera kit individuellt

Varje person skapar sitt eget konto på Embark (om man vill) och aktiverar sitt test med hjälp av den unika koden som medföljer varje kit. Proven tas enkelt med medföljande tops (saliv/munsvabb).

6. Skicka in proven

Proven skickas med förbetald fraktpåse till USA (instruktion medföljer).

Tänk på att det kan ta 3–6 veckor innan resultaten är klara.

Tips!

Håll koll på kampanjer via nyhetsbrev och sociala medier (Black Friday, Memorial Day etc.)

Embark har en "Breeder Toolkit" där du som uppfödare kan hantera flera hundar från ett och samma konto – smidigt om du testar flera egna.

Så beställer ni flera DNA-tester via Laboklin

1. Samla beställare och välj tester

Börja med att identifiera vilka tester ni behöver för varje hund. Laboklin erbjuder både enskilda tester och rasbundna paket, vilket kan vara kostnadseffektivt om flera hundar ska testas för samma sjukdomar eller egenskaper.

2. Beställ provtagningsmaterial

Laboklin tillhandahåller gratis provtagningsmaterial, såsom EDTA-blodrör och kindsvabbar. Ni kan beställa dessa via deras webbplats eller genom att kontakta dem direkt.

3. Utför provtagning

Kindsvabb: Kan tas av hundägaren själv enligt medföljande instruktioner.

Blodprov: Kräver att en veterinär tar provet. Vissa tester, särskilt de som kräver hög DNA-kvalitet, kan kräva blodprov.

4. Fyll i beställningsformulär

För varje prov behöver ni fylla i ett beställningsformulär med information om hunden och önskade tester. Formulären finns att ladda ner från Laboklins webbplats.

5. Skicka in proverna

Skicka de insamlade proverna tillsammans med de ifyllda formulären till Laboklins laboratorium. Adressen och ytterligare instruktioner finns på deras webbplats.

6. Ta emot och tolka resultaten

Resultaten skickas till er via e-post eller post, beroende på vad ni valt. De innehåller information om hundens genetiska status för de testade sjukdomarna eller egenskaperna.

Tips för gruppbeställningar

Samordna beställningen: En person kan agera samordnare för att samla in prover och formulär, vilket kan underlätta processen.

Kontakta Laboklin för eventuella rabatter: Vid större beställningar kan det vara möjligt att få mängdrabatt. Kontakta Laboklin direkt för att diskutera detta.

Använd rasbundna paket: Om flera hundar av samma ras ska testas kan det vara kostnadseffektivt att använda Laboklins rasbundna testpaket.